

**REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**

Številka: U-II-1/11-48

Datum: 11. 3. 2011

**PRITRDILNO LOČENO MNENJE
SODNIKA DR. MITJA DEISINGERJA K ODLOČBI ŠT. U-II-1/11**

1. Glasoval sem za izrek odločbe, imam pa dodatne argumente pri ustavnoskladni razlagi 21. in 25. člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – v nadaljevanju ZRLI), ki temeljita na šestem odstavku 90. člena Ustave.

2. V prvem odstavku 90. člena Ustave ni omejitev za referendum o posameznem zakonu, z določbami ZRLI pa so dana pooblastila za način uresničevanja ustavne pravice do referenduma. Prepoved referenduma, ki jo lahko izreče Ustavno sodišče na podlagi 21. člena ZRLI, mora predstavljati izjemo, na drugi strani pa je potrebno Državnemu zboru omogočiti s širšo razlago 25. člena ZRLI različne možnosti zakonodajnega urejanja, ko je zakon na referendumu zavržen.

3. Pri presoji nastanka protiustavnih posledic je pravilno izhodišče v 19. točki odločbe, da morajo obstajati take posledice že v času presoje Ustavnega sodišča in ne da so postavljene v neko prihodnost. Na to napotuje tudi 25. člen ZRLI, ki omejuje sprejem vsebinsko enakega zakona po enem letu, če ne bi bil potrjen na referendumu. Pri presoji se torej Ustavno sodišče sploh ne more opredeljevati do zatrjevanih protiustavnih posledic, ki bi časovno segale prek obdobja enega leta, saj je to časovna omejitev, ki jasno izhaja iz 25. člena ZRLI.

4. Člen 25 ZRLI pa ni tako omejujoč za zakonodajalca, da ne bi mogel po referendumu, s katerim bi bil zakon zavržen, sprejeti takoj, še pred iztekom enega leta, nov zakon, s katerim bi sprejel vsebinsko drugačno obliko rešitve pokojninske reforme. Pri tem ga 25. člen ZRLI v ničemer ne omejuje. Isto velja za izpolnitev obveznosti iz odločb Ustavnega sodišča, pri katerih zakonodajalca sploh ne obvezuje rok iz 25. člena ZRLI, kot je pravilno poudarjeno v 22. točki odločbe.

5. Države članice evroobmočja so sprejele dogovor o "paktu za evro", ki ima štiri cilje: večjo konkurenčnost, večjo zaposlenost, večjo vzdržnost javnih financ in večje davčno usklajevanje. Dogovora o usklajevanju pokojninskih sistemov ni, je pa to vprašanje logično povezano z vzdržnostjo javnih financ. Slednje pa se seveda lahko zagotavlja samo z ostalimi dogovorjenimi ukrepi, predvsem s povečanjem konkurenčnosti in zaposlovanja. V Sloveniji brez zmanjševanja nezaposlenosti (v dveh letih porast za več kot 100 odstotkov) ne more uspeli pokojninska reforma.

dr. Mitja Deisinger
Sodnik